

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРАВА, ЕКОНОМІКИ
ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ
ЮСТИЦІЇ»**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

12–13 червня 2020 р.

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова організаційного комітету:

Подобний О.О. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Міжнародного гуманітарного університету

Члени організаційного комітету:

Громовенко К.В. – кандидат юридичних наук, доцент, ректор Міжнародного гуманітарного університету;

Стрельцов Є.Л. – доктор юридичних наук, доктор теології, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, Заслужений діяч науки і техніки України;

Крижановський А.Ф. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри державно-правових дисциплін Міжнародного гуманітарного університету;

Меденцев А.М. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Міжнародного гуманітарного університету;

Калімбет І.Л. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Міжнародного гуманітарного університету (відповідальний секретар).

Актуальні проблеми реформування кримінальної юстиції: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 12–13 червня 2020 року. – Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2020. – 80 с.

ISBN 978-966-992-161-1

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми реформування кримінальної юстиції», що відбулася у м. Одесі 12–13 червня 2020 року в Міжнародному гуманітарному університеті.

Матеріали конференції можуть становити інтерес для наукових працівників, викладачів, працівників судових та правоохоронних органів, студентів вищих навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться сучасним станом та перспективами розвитку юридичної науки.

УДК 343.1(063)

© Інститут права, економіки та міжнародних відносин
Міжнародного гуманітарного університету, 2020

ISBN 978-966-992-161-1

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО: ТРАДИЦІЇ ТА НОВАЦІЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ВПЛИВУ

Щодо відповідальності за корупційні кримінальні правопорушення у положеннях Директиви (ЄС) 2017/1371

Європейського Парламенту та Ради від 05.07.2017

Боровик А. В...... 5

The concept of sanity in the context of a crime failure
to provide assistance to the sick person by a medical professional

Botiakova V. V...... 8

Виокремлення кримінально-правових залученості,
відчуженості і перенасиченості: вступні спостереження

Гуртовенко О. Л...... 10

Щодо використання міжнародно-правових актів
у сфері боротьби зі злочинністю

Дем'янчук В. А...... 15

Актуальні криміногенні загрози і сучасний правовий порядок

Крижановський А. Ф...... 19

Характеристика придбання, отримання, зберігання,
збуту майна, одержаного злочинним шляхом

Набока Є. Г...... 24

Напрями сучасних досліджень кримінальної відповідальності
за провокацію підкупу

Шепотько М. А...... 28

НАПРЯМ 2. ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ: ВІДПОВІДІ НА КРИМІНАЛЬНІ ВИКЛИКИ

Щодо ефективності оперативних засобів
антикорупційної діяльності

Гуйван П. Д...... 32

Проблема профілактики девіантної поведінки неповнолітніх

Гуцул Р. Р...... 38

Деякі аспекти запобігання крадіжок грошових коштів
з банкоматів шляхом усунення причин та умов,
що сприяють їх скоєнню

Луцкевич Д. О...... 43

НАПРЯМИ СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРОВОКАЦІЮ ПІДКУПУ

Шепотько М. А.

аспірант кафедри кримінального права

Національний університет «Одеська юридична академія»

м. Одеса, Україна

Стаття 370 Кримінального кодексу України (далі КК України) передбачає кримінальну відповідальність за провокацію підкупу. З моменту прийняття КК України і до сьогодні вказана норма кардинально змінилась. Перші зміни в диспозицію статті були внесені Законом № 3207-VI від 07.04.2011 р., відповідно до якого передбачалась кримінальна відповідальність за провокацію хабара або комерційного підкупу, тобто свідоме створення службовою особою обставин і умов, що зумовлюють пропонування або одержання хабара чи неправомірної вигоди, щоб потім викрити того, хто дав або отримав хабар або неправомірну вигоду. Однак, вже згодом, Законом № 221-VII від 18.04.2013 р. було суттєво змінено редакцію аналізованої статті на наступну: «Провокація підкупу, тобто свідоме створення службовою особою обставин і умов, що зумовлюють пропонування, обіцянку чи надання неправомірної вигоди або прийняття пропозиції, обіцянки чи одержання такої вигоди, щоб потім викрити того, хто пропонував, обіцяв, надав неправомірну вигоду або прийняв пропозицію, обіцянку чи одержав таку вигоду». Проте і ця редакція на думку законодавця потребувала коректив і менш як за 2 роки Законом № 198-VIII від 12.02.2015 р. в диспозицію ст. 370 КК України були знову внесені зміни і сьогодні вказана стаття викладена наступним чином: «Провокація підкупу, тобто дії службової особи з підбурення особи на пропонування, обіцянку чи надання неправомірної вигоди або прийняття пропозиції, обіцянки чи одержання такої вигоди, щоб потім викрити того, хто пропонував, обіцяв, надав неправомірну вигоду або прийняв пропозицію, обіцянку чи одержав таку вигоду».

Безумовно така динаміка законодавчих змін, які стосуються кримінальної відповідальності за провокацію підкуп викликала підвищений інтерес науковців. Водночас, враховуючи, що реформування кримінального законодавства триває, виникає нагальна необхідність у систематизації всіх напрацювань вчених з вказаного питання.

Різним аспектам кримінальної відповідальності за провокацію підкуп у вітчизняній кримінально-правовій науці приділено велику увагу. Враховуючи назву вказаної норми та її природу всі дослідження з аналізованої теми умовно можна поділити на декілька груп. Так, до першої групи можна віднести наукові праці, які присвячені дослідженню провокації в кримінальному праві, в яких провокація підкупу розглядалась як один із проявів провокації. Одним з перших фундаментальних кримінально-правових досліджень провокації злочину, є дисертаційна робота «Провокація злочину (кримінально-правове дослідження)» (О.І. Альошина). Також можна виокремити статтю К.Ю. Карелов «Спеціальні правила кваліфікації провокації злочинів, вчинених у співучасті: відмежування провокації від ємійних кримінально-правових понять», яка цікава саме своїм порівняльно-правовим аспектом.

В наступну групу можна виділити дослідження, які присвячені кримінальній відповідальності за підкуп. Так, ті чи інші питання пов'язані з кримінальною відповідальністю за підкуп висвітлені в наступних дисертаційних дослідженнях: О.Д. Ярошенко «Кримінальна відповідальність за пропозицію та надання неправомірної вигоди службовій особі», Я.В. Ризак «Кримінальна відповідальність за підкуп службової особи юридичної особи приватного права», К.К. Овод «Кримінально-правова характеристика підкупу працівника підприємства, установи чи організації», О.С. Перешивко «Кримінальна відповідальність за підкуп особи, яка надає публічні послуги». Питання притягнення до кримінальної відповідальності за підкуп особи, яка надає публічні послуги, висвітлювали О.В. Шемякін та В.П. Кушніт. Кримінально-правову характеристику підкупу працівника підприємства, установи чи організації досліджували

Ю.А. Комісарчук, С.В. Якімова. Види підкупу як кримінально караного корупційного правопорушення в Україні висвітлюють у своїй публікації В.С. Боровікова та С.В. Якімова. З останніх робіт слід виокремити дисертаційне дослідження В.В. Комар «Поняття та види підкупу за кримінальним законодавством України» (2020 р.), яке є комплексним аналізом кримінально-правового поняття підкуп.

До наступної групи можна віднести дослідження, які присвячені різним аспектам кримінальної відповідальності за провокацію підкупу. Так, на дисертаційному рівні аналізований злочин досліджувався О.М. Грудзур «Кримінально-правова характеристика провокації хабара». Доцільність існування вказаної норми стала предметом ряду досліджень вітчизняних науковців (В.В. Веретянников, О.О. Дудоров, О.І. Романова). Значна частина наукових досліджень щодо вказаної теми присвячена питанням кваліфікації провокації підкупу та аналізу судової практики (О.В. Баганець, О.О. Дудоров, О.О. Колотило, Б.М. Мирко, Р.В. Перелигіна, О.В. Ус, А.В. Штерн).

Досить часто вчені аналізують провокацію підкупу в розрізі інститут співучасті, визначаючи провокацію спеціальним видом співучасті. О.О. Кваша розглядає аналізований злочин крізь призму поняття необхідної співучасті.

Ряд досліджень присвячені питанням розмежування провокації підкупу з суміжними злочинами. Так, П.П. Андрушко аналізує відмежування провокації хабара від вимагання. Досить цікавими є дослідження присвячені добровільній відмові провокатора та особливостях притягнення в такому разі його до кримінальної відповідальності.

В окрему групу вважаємо за доцільне виокремити публікації вчених присвячені міжнародно-правовому досвіду кримінальної відповідальності за провокацію підкупу та аналізу практики ЄСПЛ.

До праць, які присвячені дослідженню досвіду зарубіжних країн в аспекті кримінальної відповідальності за провокацію підкупу можна віднести роботи Т.С. Батраченко, П.Д. Гуйван, Д.В. Каменський.

Аналіз практики ЄСПЛ є надзвичайно важливим при дослідженні провокації підкупу. Зазначений аспект став предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців (К.Ю. Алданова, В.В. Березнер, О.М. Дроздов).

Проведений аналіз сучасних досліджень присвячених проблемам кримінальної відповідальності за провокацію підкуп дає можливість зазначити, що більшою мірою аналізований злочин досліджується при розгляді кримінально-правових категорій «провокація» та «підкуп». В таких дослідженнях, враховуючи їх предмет, провокація підкупу розглядається як один із видів провокації, або опосередковано при кримінально-правовому аналізі підкупу. Ті наукові праці, де предметом дослідження виступають безпосередньо різні аспекти кримінальної відповідальності за провокацію підкупу, носять здебільшого фрагментарний характер. Водночас, комплексні дослідження вказаного складу злочину були проведені до внесення останніх змін до КК України. Враховуючи зазначене та триваючу реформу кримінального законодавства, вважаємо, що нарізла необхідність у проведенні комплексного дослідження кримінальної відповідальності за провокацію підкупу відповідно до чинного законодавства України, при цьому роблячи акцент на аналізі зарубіжного законодавства та практики ЄСПЛ.